

Lovforslag nr. L 139. Fremsat den 24. februar 1982 af industriministeren

Forslag

til

Lov om stålhandelens overholdelse af listepriser m.v.

§ 1. Industriministeren bemyndiges til at fastsætte forskrifter til gennemførelse af Kommissionens henstilling nr. 1835/81/EKSF af 3. juli 1981 til medlemsstaterne om forpligtelse til offentliggørelse af prislistes og salgsbetingelser samt om forbudt praksis inden for stålhandelen samt senere ændringer heri.

§ 2. Monopoldirektoratet påser overholdelsen af de i medfør af loven udfærdigede

forskrifter.

§ 3. I forskrifter der udstedes i medfør af loven kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

§ 4. Loven træder i kraft den 1. juli 1982. Industriministeren kan efter den 30. juni 1984 ophæve loven.

§ 5. Loven gælder ikke for Færøerne.

Bemærkninger til lovforslaget

Forslagets baggrund

Baggrunden for forslaget er den europæiske stålindustri's aktuelle vanskeligheder. På den ene side er der en betydelig overkapacitet, som er blevet særligt udtalt på grund af de afsætningsvanskeligheder, som den herskende lavkonjunktur har skabt. På den anden side er der en række europæiske stålværker, som på grund af forældet produktionsudstyr ikke er konkurrencedygtige.

Overkapaciteten har medført en konkurrence, der har presset priserne så langt ned, at stålværkerne har lidt meget store tab.

Der har inden for Fællesskabet været enighed om, at der nødvendigvis må finde en tilpasning af kapacitet og beskæftigelse sted inden for EF's stålindustri.

Som led i denne tilpasning har også Det Danske Stålvalseværk A/S begrænset sin kapacitet.

Beskæftigelsen i EF's stålindustri er siden 1974 reduceret med ca. 30 pct. Det Danske Stålvalseværk A/S har i samme periode ligeledes reduceret antallet af beskæftigede med ca. 30 pct.

Kun omfattende statsstøtte har hindret, at endnu flere stålværker har måttet lukke.

Kommissionen for de Europæiske Fællesskaber har med hjemmel i traktaten om oprettelse af det Europæiske Kul- og Stålfællesskab truffet en række beslutninger med henblik på at genskabe en sund og konkurrencedygtig europæisk stålindustri, der er tilpasset markedets krav.

Kommissionens mål er at tilpasse kapaciteten til behovet samt at genskabe konkurrenceevnen gennem omstrukturering, modernisering og effektivisering af den reducerede kapacitet. Kommissionens beslutninger for at nå dette mål omfatter fastsættelse af produktionskvoter, basispriser for import, overvågning af import fra tredjelande, overvågning af det interne prisniveau samt kontrol af, at statsstøtte kun anvendes i forbindelse med omstrukturering og tilpasning af kapaciteten.

Som led i disse bestræbelser traf Kommissionen den 3. juli 1981 »Beslutning om forpligtelse for distributionsvirksomheder til offentliggørelse af

prislistes og salgsbetingelser samt om forbudt praksis for disse virksomheder« (Kommissionens beslutning nr. 1836/81/EKSF).

Beslutningen er truffet i medfør af traktatens artikel 95, som omhandler de tilfælde, der ikke er omfattet af andre artikler, men hvor en beslutning eller en henstilling er nødvendig for at virkeliggøre et af Fællesskabets mål.

Da Kommissionen har ønsket, at medlemsstaterne i deres nationale lovgivning selv skulle gennemføre de nødvendige bestemmelser og den dertil knyttede kontrolfunktion, og da det måtte påregnes, at medlemsstaterne behøvede en vis tid hertil, samtidig med at der var behov for øjeblikkelige indgreb, vedtog Kommissionen beslutning nr. 1836/81/EKSF, men begrænsede gyldigheden til 30. juni 1982, fra hvilket tidspunkt det måtte antages, at medlemslandene ville kunne være klar med en national lovgivning.

Samtidig med beslutning nr. 1836/81/EKSF udstedte Kommissionen derfor en »henstilling til medlemsstaterne om forpligtelse til offentliggørelse af prislistes og salgsbetingelser samt om forbudt praksis inden for stålhandelen«, Kommissionens henstilling nr. 1835/81/EKSF af 3. juli 1981 er optrykt som bilag til lovforslaget.

Denne henstilling, der er udstedt med hjemmel i traktatens artikel 63, stk. 3, pålægger medlemsstaterne med virkning fra den 1. juli 1982 og med gyldighed til 30. juni 1984 at gennemføre foranstaltninger, hvorefter stålhandelnde med en vis årlig mindsteomsætning fastsat i tonnager, skal offentliggøre deres prillister og salgsbetingelser, ligesom det ikke skal tillades disse virksomheder at sælge til priser, der er lavere end de offentliggjorte priser, medmindre der er tale om tilpasning til en konkurrents prisliste. Endvidere forpligtes medlemsstaterne til at kontrollere overholdelsen af disse forpligtelser samt at fastsætte sanktioner ved manglende overholdelse.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at en henstilling fra Kommissionen i henhold til artikel 14 i traktaten om oprettelse af det Europæiske Kul- og Stålfællesskab er bindende for medlemslandene

med hensyn til de opstillede mål, hvorimod medlemslandene selv må afgøre, hvilke midler, der er nødvendige for at opfylde den i henstillingen indeholdte forpligtelse.

Forslagets formål

Som ovenfor nævnt har konkurrencen på Fællesskabets marked presset priserne ned til et niveau, som ikke har givet mulighed for dækning af produktionsomkostningerne. Det er derfor et led i Kommissionens målsætning om tilpasning af kapaciteten og genskabelse af konkurrenceevnen at få priserne hævet til et niveau, som sikrer det økonomiske grundlag for et effektivt producerende stålværk. Begrænsningen af kapaciteten skulle give grundlag for tilbagevenden til et rimeligt prisniveau, men det er nødvendigt, at de ofre, der skal ydes bl.a. i form af kapacitetsnedskæringer, fordeles ligeligt. Det er derfor påkrævet at sikre, at enkelte virksomheder eller medlemslande ikke får mulighed for ved at tilbyde særligt gunstige priser eller salgsbetingelser at øge deres markedsandel og dermed undgå at yde deres del af de nødvendige ofre.

Produktionsvirksomhederne og de til disse knyttede salgsselskaber og -organisationer er allerede underkastet bestemmelser om priser og salgsbetingelser, der i hovedsagen svarer til dem, der er indeholdt i nærværende henstilling, og som med hjemmel i traktatens artikel 60 er pålagt disse virksomheder ved beslutning nr. 30/53 af 2. maj 1953 med senere ændringer, senest beslutning nr. 1834/81/EKSF af 3. juli 1981.

For at sikre opretholdelsen af den tilsigtede og nødvendige disciplin på dette område er det påkrævet, at distributionsvirksomhederne pålægges tilsvarende bestemmelser, hvilket er formålet med Kommissionens henstilling nr. 1835/81/EKSF.

Såvel disse bestemmelser som flere af de øvrige beslutninger, der er truffet med det formål at få genskabt en sund og konkurrencedygtig europæisk stålindustri, griber ind i de normale markedsmekanismer, hvilket på længere sigt kan få uønskede konsekvenser og føre til nye problemer. De gen-

nemførte foranstaltninger har derfor en begrænset gyldighed, der for de af dette lovforslag omfattede bestemmelser løber til den 30. juni 1984, på hvilket tidspunkt situationen forhåbentlig vil være stabiliseret, således at nye foranstaltninger kan undgås.

Bemyndigelsen til industriministeren

Som følge af den særlige karakter, som Kommissionens henstilling har, er det fundet mest hensigtsmæssigt at transformere henstillingen til dansk ret i form af en bemyndigelseslov til industriministeren, som derefter med hjemmel i bemyndigelsesloven udfærdiger en bekendtgørelse i overensstemmelse med henstillingens indhold, samt i bekendtgørelsen fastsætter de administrative retningslinier, der skal sikre kontrollens gennemførelse, herunder specificerer hvilken dokumentation, der skal fremlægges af de stålhandlende.

Det foreslås at udpege Monopoldirektoratet som den myndighed, der skal gennemføre kontrollen med virksomhedernes overholdelse af bekendtgørelsen.

Det er som nævnt kun hensigten, at stålhandlende med en vis mindste omsætning skal være omfattet af de i lovforslaget indeholdte bestemmelser. I Kommissionens henstilling nr. 1835/81/EKSF er denne mindstetonnage fastsat til 12.000 tons pr. år, men på tidspunktet for dette lovforslags fremsættelse drøftes det at nedsætte grænsen til 6.000 tons pr. år. Af hensyn til senere ændringer i henstillingen, bl.a. på dette punkt, foreslås en bemyndigelse for industriministeren til at foretage de fornødne tilpasninger.

Lovforslagets administrative konsekvenser

De administrative konsekvenser begrænser sig til den kontrol, Monopoldirektoratet skal føre med overholdelsen af lovens bestemmelser, hvilket delvis kan ske ved besøg hos de stålhandlende af direktoratets inspektører.

Kontrollen skønnes ikke på nuværende tidspunkt at nødvendiggøre ansættelse af yderligere personale i Monopoldirektoratet.

KOMMISSIONENS HENSTILLING Nr. 1835/81/EKSF

af 3. juli 1981

til medlemsstaterne om forpligtelse til offentliggørelse af prislister og salgsbetingelser samt om forbudt praksis inden for stålhandelen

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske Kul- og Stålfællesskab, særlig artikel 63, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

Den nuværende situation på stålmarkedet kræver energiske forholdsregler vedrørende salgspriser for stålprodukter; i denne sammenhæng skærper Kommissionen sin kontrol med overholdelse af prisreglerne og har i beslutning nr. 1834/81/EKSF af 3. juli 1981 om ændring af Den høje Myndigheds beslutning nr. 30/53 (¹), præciseret virksomhedernes forpligtelser i forbindelse med deres salgsorganisationer;

stålmarkedet er et hele, inden for hvilket de handlende spiller en betydelig rolle, eftersom de virker som mellemmand for mere end halvdelen af det stål, som sælges i Fællesskabet ved direkte salg eller salg fra lager, herunder salg af produkter importeret fra tredjelande;

for at sikre en effektiv prisdisciplin må hele markedet omfattes og Kommissionen supplere sine prisforanstaltninger ved at anvende de beføjelser, som traktatens artikel 63, stk. 3, giver den, for at sikre, at ståldistributionsvirksomhederne overholder prisregler og salgsbetingelser svarende til dem, som i henhold til traktatens artikel 60 og dens gennemførelsesbeslutninger er pålagt produktionsvirksomheder;

disse bestemmelser bør gælde for alle stålkvaliteter og -kategorier henhørende under traktaten fremstillet i Fællesskabet eller importeret fra tredjelande; de skal gælde for alle former for handel, for direkte salg og for salg fra lager;

handelens forpligtelser bør imidlertid ikke udvides til at omfatte alle distributionsvirksomheder, idet et antal af disse har en ringe omsætning; under disse forhold

kan handelens forpligtelser begrænses til distributionsvirksomheder, hvis årlige omsætning ved videresalg er på mindst 12 000 tons;

distributionsvirksomheder tilhørende samme gruppe bør underkastes forpligtelserne, når summen af deres omsætning ved videresalg er lig med eller overstiger ovennævnte årlige mindstemængde, forudsat de virker som en økonomisk enhed;

for at undgå enhver form for diskrimination skal distributionsvirksomheder, som afsætter stålprodukter henhørende under traktaten, bearbejdet ud fra andre stålprodukter, behandles på samme måde, især gælder dette for virksomheder, som forarbejder varmvalset bredbånd ved afklipping til plader eller spaltning til bånd;

gennemførelsen af denne henstilling gør det nødvendigt, at der i visse medlemsstater tages lovgivningsmæssige skridt og lignende foranstaltninger, hvis gennemførelse kræver en vis tid; det er derfor nødvendigt, at der gives en tilstrækkelig frist; indtil den 30. juni 1982, til den faktiske gennemførelse; indtil da pålægger Kommissionen selv direkte ved beslutning nr. 1836/81/EKSF truffet i henhold til artikel 95, distributionsvirksomhederne tilsvarende forpligtelser; derfor skal medlemsstaterne først fra denne dato sikre, at disse forpligtelser overholdes, og kontrollere dette —

VEDTAGET FØLGENDE HENSTILLING:

Artikel 1

Medlemsstaterne gennemfører fra den 1. juli 1982, foranstaltninger med gyldighed til den 30. juni 1984, hvorefter de i artikel 2 omhandlede ståldistributionsvirksomheder underkastes forpligtelserne i denne henstilling, og hvorefter disse forpligtelser overholdes ved passende kontrolforanstaltninger og sanktioner som omhandlet i artikel 16.

Medlemsstaterne underretter inden den 1. januar 1982 Kommissionen om de truffe foranstaltninger.

(¹) EKSF-Tidende nr. 6 af 4. 5. 1953, s. 109.

Artikel 2

1. Denne henstilling gælder for de distributionsvirksomheder i Fællesskabet, som på det fælles marked direkte eller fra lager sælger stålprodukter som defineret i bilag I til traktaten, bortset fra skrot, i det omfang

- de fremskaffer hele stålleverancen eller en del deraf direkte fra produktionsvirksomheder i Fællesskabet eller i tredjelande, og
- deres salgsomsætning af stål eventuelt lagt sammen med salgsomsætningen af stål fra deres moderselskaber og/eller datterselskaber og filialer er på mindst 12 000 t/år, idet resultatet fra sidste regnskabsår lægges til grund, og
- at de ikke er salgsorganisationer efter beslutning nr. 30/53, herefter kaldet »stålhandlende«.

2. Som stålhandlende og underkastet samme betingelser anses ligeledes de i stk. 1 omhandlede distributionsvirksomheder, som markedsfører stålprodukter efter at have forarbejdet dem. Ved forordning efter denne henstilling forstås, at et stålprodukt henhørende under EKSF-traktatens bilag I forarbejdes til et andet stålprodukt henhørende under samme bilag ved en hvilken som helst proces, bortset fra valsning.

3. Hvis en distributionsvirksomheds stålomsætning for et givet år når eller overstiger den i stk. 1 omhandlede årlige mindstemængde, anvendes bestemmelserne i denne henstilling på virksomheden fra det følgende kalenderår.

Artikel 3

Stålhandlende skal offentliggøre prislistes og salgsbetingelser for direkte salg og salg fra lager i overensstemmelse nedenstående bestemmelser og meddele disse til et organ udpeget af medlemsstaten.

Et moderselskab inden for stålhandelen kan offentliggøre prislistes og salgsbetingelser, som også gælder for dets datterselskaber og filialer.

Artikel 4

Alle offentliggjorte prislistes og salgsbetingelser skal indeholde følgende angivelser:

- a) basisprisen for hver produktkategori eller basisprisen for hver kvalitet og produktkategori,
- b) tillæg, som anvendes, hvor der angives
 - afvigelser for dimensioner og længder,
 - forhøjelser for kvaliteter og varianter,
 - forhøjelser og afslag for mængde efter prøve eller efter specificeret ordre,
 - tolerancer ikke underkastet pristillæg,
 - tillæg for skærpede tolerancer,
 - samt de pristillæg og forhøjelser, som normalt anvendes, og som vedrører leveringen af forskellige produkter, bl. a. pristillæg for spaltning og klipping,
- c) leveringssted,
- d) prisfastsættelsesmåden,
- e) omkostninger i forbindelse med forsendelsen,
- f) eventuelle nedslag, rabatter, bonus og alle andre former for godtgørelser givet til andre handlende og forbrugere,
- g) betalingsbetingelser,
- h) art og størrelse af afgifter og andre byrder, der ifølge de for køberne gældende betingelser lægges til priserne i prislisterne.

Artikel 5

En stålhandlendes prisliste må ikke omfatte produkter, som ikke rent faktisk markedsføres af den pågældende stålhandlende.

Artikel 6

1. a) Prislisterne og salgsbetingelserne kan tidligst anvendes to døgn efter, at de er tilsendt det organ, som er udpeget af medlemsstaten.

- b) Den stålhandlende skal til enhver, som anmoder herom, sende prislisterne og salgsbetingelserne.

2. Stk. 1 gælder ligeledes for enhver ændring i prislisterne og salgsbetingelserne.

Artikel 7

1. Ved direkte salg kan den stålhandlende også opfylde sine forpligtelser til offentliggørelse af prislister og salgsbetingelser ved i sin prisliste for salg af stål at angive følgende klausul alt efter stålets oprindelse:

a) »Priserne ved direkte salg af stål fra en EKSF-producent er kostprisen pr. bestemmelsessted, som fremgår af producentens prisliste, der har været basis for afslutningen af salget, og for hvilken gælder vore offentliggjorte salgsbetingelser samt følgende tillæg . . .«.

b) »Priserne ved direkte salg af stål fra lande, for hvilke Kommissionen for De europæiske Fællesskaber har forbudt tilpasning af tilbud, er de kostpriser, som fremgår af prislisterne for den virksomhed i Fællesskabet, som tilbyder den mest gunstige kostpris pr. bestemmelsessted med fratæknning af rabatter, som gives til disse lande, og for hvilken gælder vore offentliggjorte salgsbetingelser samt følgende tillæg . . .«.

c) »Priserne ved direkte salg af stål fra andre tredjelande er kostpriserne pr. bestemmelsessted, som fremgår af de importbasispriser, som er offentliggjort af Kommissionen for De europæiske Fællesskaber, og for hvilke gælder vore offentliggjorte salgsbetingelser samt følgende tillæg . . .«.

2. Der er tale om direkte salg i forbindelse med indgåelse af salgskontrakter mellem på den ene side producent og handlende og på den anden side handlende og køber når leveringen af varen foregår direkte fra producent til den handlendes kunde eller i henhold til kundens instruktioner. Alle andre salg er salg fra lager.

Artikel 8

Stålhandlende må ikke offentliggøre rabatter for deklasserede varer eller varer af anden sortering. De skal i så henseende på deres faktura præcisere

grunden til deklasseringen eller til, at produktet klassificeres som værende af anden sortering.

Artikel 9

En stålhandlendes anvendelse på det fælles marked af ulige betingelser (artikel 11) på sammenlignelige transaktioner (artikel 10) udgør en fremgangsmåde, som er forbudt.

Artikel 10

1. Følgende transaktioner er sammenlignelige:

Transaktioner, som:

a) er afsluttet med købere,

— der står i indbyrdes konkurrence, eller som

— fremstiller ens eller ensartede varer, eller som

— opfylder samme handelsmæssige funktioner, og

b) vedrører ens eller ensartede varer,

c) hvis andre væsentlige handelsmæssige kendetegn ikke adskiller sig mærkbart fra hinanden.

2. Transaktioner, mellem hvis indgåelse der er sket en varig ændring af den stålhandlendes priser eller salgsbetingelser, er ikke sammenlignelige.

Artikel 11

1. Ulige betingelser foreligger ikke, såfremt en stålhandlende på sammenlignelige transaktioner anvender forskellige betingelser, som på passende måde tager hensyn til forskelle i ydelserne eller i udviklingen af transaktionerne.

2. Der foreligger anvendelse af ulige betingelser, såfremt en stålhandlende uden prisforhøjelse yder gunstigere betalingsfrister end dem, han i almindelighed anvender på sammenlignelige transaktioner.

Artikel 12

Den stålhandlende, som anfører, at transaktioner ikke er sammenlignelige (artikel 10), eller at betingelser ikke er ulige (artikel 11), er forpligtet til på anmodning af det organ, som er udpeget af medlemsstaten, at forelægge de omstændigheder og kendsgerninger, som er egnede til at godtgøre dette.

Artikel 13

1. Såfremt en stålhandlende bringer sit tilbud på linje med en konkurrents prislister, anses det som forbudt fremgangsmåde at anvende betingelser, der sikrer køberen på bestemmelsesstedet en effektiv frankopris, der ligger lavere end den pris, hvortil køberen ville kunne opnå varen hos konkurrenten.

2. Ved udregningen af frankoprisen må der udover til priserne og betingelserne tages hensyn til transportomkostninger, forhøjelser eller afgifter, som køberen skal afholde, med fradrag af rabatter og bonus, som han har ret til.

3. Når en stålhandlende bringer sit tilbud på linje med betingelser, der er opstillet af en konkurrent uden for Fællesskabet, finder bestemmelserne i stk. 1 og 2 anvendelse.

4. Stålhandlende, som gør gældende, at de har bragt deres tilbud på linje med en lavere frankopris beregnet af en konkurrent på det fælles marked eller af en konkurrent uden for Fællesskabet, er forpligtet til på anmodning af den myndighed, som er udpeget af medlemsstaten, at bevise, at betingelserne for tilpasning forelå, og at de ved beregningen af tilpasningsprisen har overholdt bestemmelserne i stk. 1, 2 og 3.

En forudsætning for tilpasning til tilbud fra en konkurrent uden for Fællesskabet er, at den har været betinget af effektiv konkurrence fra konkurrenten uden for Fællesskabet.

Artikel 14

Det betragtes som en forbudt fremgangsmåde, når det beløb for skatter og afgifter, med hensyn til hvilket den stålhandlende er berettiget til fritagelse eller refusion, indbefattes i den pris, der afkræves køberen.

Artikel 15

Stålhandlende er forpligtet til at give alle nødvendige oplysninger til det af medlemsstaten udpegede organ,

som hos disse kan gennemføre alle nødvendige efterprøvelser til kontrol af overholdelsen af de foregående bestemmelser.

Med henblik på sådanne efterprøvelser skal de stålhandlende opbevare forretningsbøger og bilag og stille disse til rådighed for de tjenestemænd eller befuldmægtigede fra medlemsstaten, som skal gennemføre kontrollen, idet denne dokumentation mindst omfatter de dokumenter, der er angivet i litra a) til g) i artikel 1 i Kommissionens beslutning nr. 14/64 (*).

Artikel 16

1. Stålhandlende, som misligholder de forpligtelser, som er pålagt dem i henhold til gennemførelsesbestemmelserne til artikel 2 til 14, kan pålægges bøder på op til det dobbelte af værdien af det uretmæssige salg. I gentagelsestilfælde fordobles nævnte maksimumsbeløb.

2. Stålhandlende, som misligholder de forpligtelser, som er pålagt dem i henhold til gennemførelsesbestemmelserne til artikel 15, kan pålægges bøder, som ikke kan overstige 1 % af den årlige omsætning, samt tvangsbøder, som ikke kan overstige 5 % af den gennemsnitlige daglige omsætning for hver dags forsinkelse.

Artikel 17

Denne henstilling er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 3. juli 1981.

På Kommissionens vegne

Étienne DAVIGNON

Næstformand

(* EFT af 18. 7. 1964, s. 1967/64.